

Kokousaika:	19.11.2010 klo 12.00 – 15.40	
Paikka:	Sisäasiainministeriön neuvotteluhuone 329 Kirkkokatu 12, Helsinki	
Läsnä:	Liisa Timonen	puheenjohtaja
	Teuvo Tiilikainen	sihteeri
	Asta Jaakkola	jäsen
	Antti Sukuvaara Nina Holmbergin tilalla (Sukuvaara poistui kokouksesta klo 14.00)	
	Sauli Härkönen	jäsen
	Harri Kastepohja	jäsen
	Mika Lehtonen	jäsen
	Markku Lainevirta	jäsen
	Jari Mäkinen	jäsen
Poissa:	Elina Dakash	jäsen
	Timo Martelius	jäsen
	Sanna Poutiainen	jäsen

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja toivotti läsnäolijat tervetulleiksi.

2. Työjärjestyksen hyväksyminen

Kokouskutsussa ollut asialista hyväksyttiin työjärjestykseksi.

3. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Nina Holmberg on ennakolta toimittamassaan viestissä esittänyt, että ampuma-aselautakunnan 21.10.2010 pidetyn kokouksen pöytäkirjan sivulla 4 olevat viides ja kuudes kappale korvataan seuraavalla tekstillä:

Kritiikkiä on aikaisempaan asetusluonnokseen liittyen tullut aseeseen tehtävistä merkinnöistä ja näihin liittyen näkyvän paikan määrittelystä. Lehtonen tiedusteli olisiko ok, jos merkintä katsottaisiin tehdyksi näkyvään paikkaan, jos se on luettavissa aseesta ilman työkaluja irrotettavissa oleva osa irrottamalla?

Holmberg totesi, että nopeasti ajatellen sanamuoto saattaisi olla ihan mahdollinen, mutta haluaa tarkistaa asian.

Sauli Härkönen esitti, että pöytäkirjan sivun 5 viidennen kappaleen ensimmäiseen virkkeeseen lisätään sana ilmeisesti, jolloin kyseinen kappale olisi seuraava:

Härkönen totesi myös, että ympäristöministeriön kanta on *ilmeisesti* myönteinen. Hänen mukaansa mitään estettä ei ole jättää asian käsittelyä seuraavallekaan eduskunnalle, kunhan vain saadaan hyvä laki.

Markku Lainevirta esitti, että sivulla 3 oleva yhdeksäs kappale jätettäisiin pois.

Esitetyt muutokset hyväksyttiin pienin tarkennuksin.

Ampuma-aselautakunnan 21.10.2010 pidetyn kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin.

4. Ampuma-aseasetusluonnoksen käsittely

Käsittelyn aluksi Mika Lehtonen kertoi, mitä muutoksia asetuksen luonnokseen on tehty ensimmäiseen luonnokseen nähden.

- Suurimman muutoksen asetusluonnokseen aiheuttaa eduskunnassa hyväksytty lakimuutos, joka velvoittaa lääkärit ilmoittamaan sellaisista henkilön sairauksista, jotka olisivat esteenä ampuma-aseen hallussapidolle. Lääkäreille asetettavaa ilmoitusvelvoitetta koskevaa asetuksen tekstiä mieltii erillinen työryhmä.
- Ampuma-aseasetus tulee saada mahdollisimman pian notifioitavaksi, joten lääkärin ilmoitusvelvollisuudesta laaditaan oma asetus. Kyseinen asetus valmistunee tammikuun aikana.
- Säilytyksen tarkastuspöytäkirjaa koskeva pykälä on poistettu.
- Harrastamista koskevat pykälät on muotoiltu vastaamaan hallintovaliokunnan kannanottoja. Samoin myös ”aktiivinen harrastaminen” -tulkinta on määritelty uudelleen vastaamaan valiokunnan mietintöä. Aktiivisen harrastuksen on jakauduttava tasaisesti kahden vuoden ajalle niin, että luvanhakija on harjoitellut tai kilpaillut vähintään 10 kertaa. Henkilön on harrastettava sitä lajia, johon lupaa haetaan. Ilmapistoolilla tapahtuva harrastaminen on määritelty asetusluonnoksessa kansainvälisen lajiliiton alaisen lajin harrastamiseksi. Harrastus on osoitettava.
- Aktiivinen loukku- ja luolapyynti on osoitettava.
- Aseen tietojen merkitseminen on mainittu useissa pykälissä. Uudessa asetusluonnoksessa näihin kaikkiin pykäliin on kirjoitettu teksti lisämerkinnöistä.
- 1 b §:ssä on määritelty tarkemmin aseessa piilossa olevan tekstin sijainti. Tuonti-merkintä tarkoittaa ase EU:n alueelle tuloa.
- Soveltuvuustestien osalta käydään vielä tarkempia keskusteluja.
- Ampuma-asekouluttajat hyväksytään poliisilaitoksella. Poliisilaitos antaa myös kouluttajille koulutuksen.
- Lupiin tulee merkitä kaikki aseessa olevat merkinnät. Kaupallisissa luvissa tieto merkitään, mikäli se on tiedossa.
- Aseen osissa ei välttämättä ole merkintöjä. Mikäli merkinnät on tehty osiin, tulee ne merkitä myös osia koskeviin lupiin.

Asetusluonnoksesta käyty keskustelu

1 b § Merkintöjen tekeminen

Antti Sukuvaara esitti, että kyseisestä pykälästä poistetaan edellytys ase osan irrottamisesta ilman työkaluja, jotta aseeseen tehty merkintä olisi luettavissa. Tämän tilalla tulisi todeta, että ase osistajan tai haltijan olisi pystyttävä näyttämään aseeseen tehdyt merkinnät.

Valmistusmerkintä ja muut aseeseen tehtävät merkinnät voivat olla eri merkintöinä useammalla rivillä tai eri puolilla asetta. Nykyisinkin merkinnät ovat usein erillisinä.

14 § Korjaamiseen tai muuntamiseen oikeutetun ase-elinkeinonharjoittajan velvollisuus pitää tiedostoa

Sukuvaara katsoi, että vaatimus aseiden osista pidettävästä tiedostosta on käytännössä mahdoton toteuttaa. Puolivalmisteet eivät kuulu rekisteriin. Tunnistetietoja vailla olevien osien merkitseminen tiedostoon ei ole perusteltua.

Lehtosen mukaan osista pidettävään tiedostoon merkitään ne tiedot, jotka osista löytyvät.

44 c § Soveltuvuustestin sisältö ja suorittamisvelvollisuuden poikkeukset

Sukuvaara totesi, että soveltuvuustestin voimassaoloaika on kolme vuotta, kun taas lääkärin tai psykologin antama todistus on voimassa kuusi kuukautta. Kyseisessä asiassa on selvä ristiriita.

Lainevirta tiedusteli, jääkö lääkärintodistuksen vaatimisesta annettu ohjeistus edelleen voimaan. Jotkut lupaviranomaiset vaativat edelleen säännöllisesti lääkärintodistuksen esittämistä.

Puheenjohtajan mukaan soveltuvuustestin tuloksen ja lääkärintodistuksen painoarvot ja voimassaoloajat on selvitettävä.

Lehtonen totesi, että uuden lain mukaan lääkärintodistusta ei tarvitse esittää enää automaattisesti.

Harri Kastepohja totesi, että lääkärintodistuksen vaatimiselle on oltava perusteltu syy.

44 d § Aktiivinen ampumaurheilu ja -harrastus

Sukuvaara totesi, että esityksen mukaan pistoolilupaa haettaessa aktiiviseksi ampumaurheiluksi huomioidaan vain pistooli- tai ilmapistooliammunta. Esimerkiksi haukkoammunta on yhtä merkittävä harrastusmuoto, joten ampumaharrastus on otettava huomioon kokonaisuudessaan. Ilma-aseharrastuksesta katsottaisiin näytöksi ainoastaan SAL:n 10 metrin kilpailulaji. Ilma-aseisuus voitaisiin poistaa pykälästä kokonaan.

Lainevirta esitti myös poistettavaksi toisen momentin lauseen, joka alkaa ” Ilmapistoolilla tapahtuvaksi . . . ”

Lehtonen totesi, että seuran kuuluminen ei ole pakollista, joten todistus voidaan antaa myös seuran ulkopuolisille. Vaatimukset ovat jo laissa, joten kouluttajien osalta ei tule ongelmaa.

Kastepohjan mukaan aktiivinen harrastaminen on lupaharkinnassa ehdoton vaatimus, joten se on määriteltävä laissa.

Henkilöiden, joilla ei ole aselupia, ohjaus on hoidettava välittömässä valvonnassa.

Asta Jaakkola epäili, voiko ainoastaan tuomarina toimiminen oikeuttaa hankkimisluvan saantiin.

44 e § Aktiivinen loukku- tai luolapyynti

Sukuvaara totesi, että metsästyskortin suorittaneilla on oikeus metsästää yleisillä vesi-alueilla ja Pohjois-Suomessa asuvilla on oikeus metsästää valtion mailla. Asetusluonnoksen mukaan metsästäjä selvittää harrastuksensa riistanhoitoyhdistykselle, joka antaa selvityksen perusteella todistuksen. Asetuksessa on määriteltävä, mikä riistanhoitoyhdistys antaa todistuksen.

Lehtonen katsoi, että loukku- ja luolapyynnin osalta asetuksesta on käytävä neuvotellut riistanhoitoyhdistysten kanssa.

Härkönen totesi, että riistanhoitoyhdistysten osalta tehtävät on määrätty laissa, joten todistukset myös annetaan. Hänen mielestään on tärkeää, mille riistanhoitoyhdistykselle selvitykset toimitetaan.

Tekstistä olisi poistettava maininta metsästysoikeudesta, sillä aktiiviset metsästäjät kulkevat usean metsästysseuran alueella.

Virkkeestä, joka alkaa ”Aktiivisuus on osoitettava. . .” on poistettava sana ”uskottava”, sillä pelkkä selvitys asiasta riittää.

Kyseisen pykälän perusteluissa ”riistanhoitoyhdistyksen lausunto” pitää olla ”riistanhoitoyhdistyksen todistus”.

Härkösen mukaan järjestöt ovat valmiita avustamaan asetuksen laadinnassa.

Lehtonen tiedusteli, pitäisikö todistuksen antaja määritellä metsästyspaikan riistanhoitoyhdistykseksi.

Härkösen mukaan voisi todeta yleisesti, että selvityksen voi jättää riistanhoitoyhdistykselle, joka selvittää aktiivisuuden.

Lainevirta totesi, että ampuma-asekouluttajat voivat kirjoittaa todistukset muillekin kuin vain oman seuran alueella harrastaville.

Härkönen katsoi, ettei yhdistyksen tehtävänä ole ottaa loukkupyynnin osalta kantaa aseeseen.

Lehtonen totesi, että tässä vaiheessa voidaan varmasti muutoksia vielä huomioida. Tavoitteena on laatia mahdollisimman selkeä asetus.

Härkönen tiedusteli vielä, voidaanko maininta metsästysoikeudesta jättää pois.

Lehtosen mukaan oikeus metsästyksestä on jotenkin selvitettävä.

Härkönen totesi, että metsästysoikeus tiedustellaan jo hankkimisluvan hakulomakkeessa. Onko tarpeen enää laatia siitä selvitys riistanhoitoyhdistykselle?

Jari Mäkisen katsoi, että riistanhoitoyhdistyksen metsästysoikeudesta antaman todistuksen tulisi riittää.

Lehtonen totesi, että nykyisinkin hankkimislupaa haettaessa selvitetään metsästysoikeus esimerkiksi yksityisalueella.

Jaakkola vahvisti, että näin menetellään.

Lainevirran mielestä metsästysoikeudesta pyydetään normaalit selvitykset. Riistanhoitoyhdistys todistaa vain loukkupyynnin osuuden.

Härkönen tiedusteli vielä, miksi riistanhoitoyhdistyksille annetaan velvoite selvittää metsästysoikeudet?

Lehtonen lupasi, että selvitetään metsästysoikeuden osoittaminen lupaharkintavaiheessa.

44 f § ja 44 g § Ampuma-asekouluttaja

Sukuvaaran mielestä ampuma-asekouluttajien osalta vaaditaan vielä tarkempia linjauksia siitä, mitä koulutusta kouluttajille on annettava. Kouluttajien rooli vaatii muutenkin selvennystä vaatimusten ja velvoitteiden osalta.

Puheenjohtaja totesi, että Poliisihallitus määrittelee kouluttajia koskevat vaatimukset.

Lainevirta tiedusteli, tuleeko alemman tasoista ohjeistusta vai onko asetuksen tarkoitus olla täydellinen ohje? Kumoutuvatko vanhat ohjeet?

Puheenjohtajan mukaan ohjeiden voimassaolo harkitaan aselain muutoksen tultua voimaan. Kouluttajatodistuksen ja harrastustodistuksen sisältöä tulisi määritellä asetuksessa tarkemmin.

Lainevirta totesi, että alemmantasoinen ohje ei saa kumota säädösten ohjeita.

Puheenjohtaja vahvisti, että ohjeiden on oltava lainmukaisia.

Lehtosen mukaan kouluttaja-asiaa ei pystytä hoitamaan ainoastaan asetuksella. Esi-merkiksi koulutusvaatimukset on tarkennettava ohjeistuksella. Kouluttaja-asian lisäksi tarkempia ohjeita annettaneen myös aktiivisen harrastamisen osalta.

Härkönen oli samaa mieltä Sukuvaaran kanssa. Hänen mukaansa järjestöt ohjeistavat kouluttajia.

Kastepohjan mukaan kouluttajalla on suuri valta, koska tämä voi olla antamatta todistusta kenelle haluaa. Todistusta lienee vaikea antaa seuran ulkopuolisille, joten nämä jäävät siten huonompaan asemaan. Mitä tapahtuu, jos kouluttajia ei saada?

Lainevirran mielestä osallistumisesta koulutukseen ei kouluttajalle saa aiheutua kustannuksia, vaan kulut korvataan paikallispoliisin määrärahoista. Mikäli mainintaa tästä ei saada asetukseen, tulee asia hoitaa hallinnon sisäisellä ohjeistuksella.

Jaakkola epäili poliisilaitosten roolia kouluttajien hyväksyjänä sekä kouluttajien kouluttajana.

Muuta keskustelua asetusluonnoksesta

Härkönen tiedusteli, pyytääkö sisäasiainministeriö nyt lausuntoa asetusluonnoksesta?

Lehtonen totesi, että nyt on saatu kommentit asetuksen toisesta luonnoksesta. Laaditaan uusi luonnos, joka käsitellään uudelleen.

Lainevirta katsoi myös, että tästä versiosta ei ampuma-aselautakunta voi vielä antaa lausuntoaan. Hän korosti vielä, että lautakunnan tehtävänä on antaa lausuntoja. Sähköpostin käyttöä on tehostettava, jolloin asian käsittely tehostuu.

Lehtosen mukaan asetus on kohta saatava valmiiksi notifiointia varten. Lääkärien tiedonantovelvoitteen osalta asia viivästyy, mutta siltä osin voidaan antaa oma asetus. Tältä osin on suunniteltu vasta alustavia versioita.

Puheenjohtaja totesi, että asetusten on oltava valmiina ennen lain voimaantuloa.

Lehtonen kertoi, että laki on tarkoitus saada vahvistettavaksi mahdollisimman pian. Lain voimaantuloajankohdaksi on mietitty uuden aserekisterin käyttöönottoaikaa.

Puheenjohtaja päätti keskustelun asetusluonnoksesta toteamalla, että Mika Lehtonen laatii asetuksesta kolmannen luonnoksen, joka lähetetään ajoissa ennen seuraavaa kokousta jäsenille kommentoitavaksi. Samalla tiedotetaan uusista lakia koskevista aikatauluista.

5. Muut asiat

Edellisessä kokouksessa sovittu asia toteutumatta

Lainevirta tiedusteli, miksi edellisessä kokouksessa sovittua riittävän määräajan varaamista lautakunnan jäsenille asetusluonnokseen tutustumista varten ei ole noudatettu.

Lehtonen pahoitteli, ettei hän ollut ennättänyt työkiireistä johtuen valmistella asetusluonnosta riittävän ajoissa ennen kokousta lautakunnan jäsenille tutustuttavaksi.

Aseen omistaja/ aseiden haltija

Lainevirta tiedusteli, voiko nuori henkilö ostaa aseita, joka luovutetaan sitten ampumaseuran hallintaan harjoittelua varten kunnes omistaja hankkii 20 vuotta täytettyään ko. aseita varten oman luvan?

Puheenjohtaja totesi, että omistusoikeus aseeseen voi olla eri henkilöllä kuin hallussapito-oikeus.

Lehtonen vahvisti, että kysytty menettely on mahdollinen.

Lupien peruuttaminen

Lainevirta kysyi, miten pitkään henkilölle annetut tuomiot vaikuttavat ampuma-aseita koskevassa lupaharkinnassa sekä korvaako uusi lääkärintodistus aiemmin annetun todistuksen?

Puheenjohtajan kertoi, että lievät rikkomukset eivät vaikuta lupaharkinnassa. Aselupakäytäntöjen yhtenäistämisoheissa on otettu kantaa eri rikosten vaikutuksista lupaharkinnassa.

Lehtonen oli asiasta samaa mieltä. Lääkärintodistusten osalta on mietittävä, tarvitaanko vielä lisäselvitystä.

Ampumaratalainsäädännön tilanne

Lehtonen kertoi, että työkiireistä johtuen asiaa ei ole saatu eteenpäin. Mietittävänä on ampumaradan turvallisuuteen liittyviä seikkoja. Lainsäädännön valmistelussa voidaan edetä, mutta lakia ei saada enää nykyisen eduskunnan käsittelyyn. Ampumaradan määrittelyyn on mietitty linjauksia.

Mäkinen tiedusteli, voiko maanomistaja edelleen ampua omalla maallaan?

Lehtosen mukaan omalla maalla ampumiseen sovelletaan ympäristönsuojelulakia sekä naapurussuhdelakia.

Härkönen totesi, että metsästä saa omalla maallaan. Eikö tarkkuusammuntaa saisi harrastaa omalla maallaan?

Lainevirta kertoi, että jossain tapauksessa on jouduttu hakemaan ampumaratalupa omalle maalle. Tulee miettiä, milloin ampumaradan määritelmä täyttyy.

Lehtosen mukaan kyseisen menettelyn hoitamiseksi on mietitty kevyempää ilmoitusmenettelyä.

Lainevirta piti ilmoitusmenettelyä suositeltavana mallina.

Äänenvaimentimet

Mäkisen mukaan äänenvaimentimien luvanvaraisuus lain voimaantullessa vaatii ohjeistusta. Äänenvaimentimia käytetään myös lupavapaissa muovikuula- ja ilma-aseissa.

C.I.P:n deaktivointivaatimukset

Lehtonen kertoi, että työryhmä on laatinut C.I.P:n deaktivointivaatimukset. Ne ovat tulossa komissiolle, joka käynnistää asian käsittelyn. Tässä vaiheessa käsittelyn aikataulusta voi esittää ainoastaan arvailuja.

Sarjatuliaseella ampuminen

Mäkinen tiedusteli, mikä tekee sarjatuliaseella ampumisesta laitonta?

Puheenjohtaja totesi, että laitonta on ampua ilman ampumalupaa sarjatuliaseella, johon on asetettu ampumisen kieltävä ehto. Huomioitava on myös puolustusvoimien alueilleen asettamat ampumakiellot.

Liisa Timosen ja Mika Lehtosen kelpoisuus

Kastepohja kertoi jättäneensä oikeuskanslerille Poliisihallitusta koskevan kantelukirjoituksen. Kantelu koskee Liisa Timosen ja Mika Lehtosen kelpoisuutta toimia ampuma-aselautakunnan jäseninä.

Kastepohja jakoi kirjoituksen tiedoksi lautakunnan jäsenille.

Seuraava kokous

Seuraava kokous sovittiin pidettäväksi 13.1.2011.

Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 15.40.

Puheenjohtaja

Liisa Timonen

Sihteeri

Teuvo Tiilikainen

JAKELU: Ampuma-aselautakunnan jäsenet

TIEDOKSI: Poliisiylijohtaja Mikko Paatero
Lupahallintojohtaja Anne Aaltonen